

Československý slovník 14. V. 1932

Pražský balet v Paříži

Československá účast na mezinárodní taneční soutěži

Zdenka Wattersonová (Paříž) *Československý slovník 14. V. 1932*

Trochu jsme měli všichni trému. Veliká taneční soutěž Mezinárodních archivů tance (Archives internationales de la danse) byla ohlašována už týdny napřed velkými žlutými plakáty na všech pařížských kioscích. Češi byli na posledním místě, už jsme chtěli skuhrat a protestovat trpce: vida, naši v cizině. Ale bylo to jen proto, že pořad škol byl vytištěn podle abecedy. A tak se stalo, že les Tchécoslovaque přišli až na poslední řádku.

Poslední dny byly zkoušky, koukali jsme se ze zákulisí i z hlediště na ty různé tanečnický a tanečnice devatenácti škol. Kritisovali jsme, srovnávali jsme. Byli tu Rusové, dokonce prý nejlepší pařížská škola ruského baletu, s primabalerinou Lubor Egarovou, byla tu rakouská škola z Hellerau, s celou svou pověstí, balet Borise Kňaseva, Güntherschule z Mnichova, velká polská škola Taťany Wysocké; známá Irena Prusická a pak všechna ta neodborníku více méně neznámá jména, která ale mohla být právě proto většími rivaly. Vynikneme! Ztratíme se svým baletem „Letní odpoledne?“ Zatím co devět děvčat naší školy cvičilo na generální zkoušce, okukovali jsme, jak vypadají v rampovém světle. Mladá děvčata, krásně urostlá v kostýmech, které navrhla sl. Božka Nevolová, kostymní poradkyně národního divadla, s velkým vkusem a jemností. Zatím jsme neviděli žádné hezcí. Ti pávi a krocán a kohout, ty bílé a modrošedé husičky, groteskní kočka, fantastický pták snů, všechno se trochu nervosně třepetalo v orgii nádherných barevných chiffonů a hedvábí: zítra večer!

České číslo bylo vklíněno mezi francouzskou baletní školu Janine Solaneové, a mezi čtyři choreografické obrazy Taťany Wysocké. A nakonec, aby byla mizerie dovršena, po nich přišla německá škola divadla Folkwangsbühne, o které, bohužel jsme nevěděli, co je, a pak obávaná a renomovaná škola Egorové. Jak my ubozí pávi a husičky to máme vyhrát?

Janin Solaneová unavila svým nekonečně opakovaným pohybem „Nebeského odevzdání“, ke kterému hrál ještě neúnavnější Wágnr, až jeden německý šovinista z publika volal do otevřené scény: „Schämen Sie sich!“ My jsme si říkali: bože, jestli má tohle být nebeské, raději půjdeme do pekla.

Pak se zdvihla opona k prvním, opravdu kouzelným tónům Smetáčkovy hudby. Kočka, skrčená uprostřed scény se protáhla, z kulisy vpravo rytmicky vykročil páv ve skvělém modrozeleném kostýmu, s rudou čepičkou na hlavě. A pak to už šlo hladce dál. Nebylo možno neobdivovat skvělou choreografii paní Jarmily Kröschlové — nebylo tu nesrozumitelných zmateností, nebylo tu všedně se opakujících figur, ani využívání stejného podařivšího se rytmu. Lyrická hudba unášela stíhlá a přec klasicky plně formovaná těla mladých žen do nových a nových sestav, bylo tu víření, rozkošná duetta, přímo roztomilá a humorní husí polka, ve které ukázal mladý skladatel Smetáček tolik talentu; rytmus stoupal a klesal, všechny tanečnice měly šťastný den, nikdo se nespřel, nikdo neukázal trapné diletantství. Dirigent, nad kterým naše výprava ze začátku tolik zoufala, protože měl nečekané nahradit pana Smetáčka, byl zkušený a věděl, jak se zmocnit naší hudby. Ještě nebyl

balet u konce, ještě se chvěl Pták snů na špičkách, a již tu byl trvajícím spontánním potlesk, a nový a nový.

Všechno zkončilo dobře. Dokonce výborně. Nedostali jsme tu první cenu 25.000 franků, ani tu druhou, 10.000. Ale nedostal ji ani ten balet Egorové, který v přezítém a nudným klasickým symbolismu oslavoval svou Pavlovou. Ani ti Poláci se svými velmi různými ukázkami tanečních slohů a folkloristickou strakatostí, která sklídila tak živý potlesk. První cena byla odměna za to, že taneční mistr pan Kurt Joss z Essenu pochopil, co chce dnes opravdu člověk vidět na taneční scéně. Jeho balet „Zelený stůl“ byl víc než duchaplná reportáž a zkrátka tragikomedie a nesmyslnosti, války mezi dvěma zasedáními u zelených ženevských stolů. Obsah jeho baletu byl proveden tak umělecky bezvadně a tak německy dokončeno a technicky dokonale a zajímavě, že podle zákona spravedlnosti patřila mu první cena bez váhání. Druhou cenu získala škola z Hellerau.

Jarmila Kröschlová a osm žáků dostalo čestnou třetí zmínku, jury přiznaly četné body za choreografii, za umění tance, za kostýmy a ovšem za hudbu.

Nejen, že jsme nezanikli, ale byli jsme tedy čestně vzati na vědomí. Všechny žákyně i učitelka se vracely do Prahy potěšený. Nesporný úspěch v soutěži tak veliké a pestré.

AUTOR

*Slavnostní koncert
z děl Ant. Dvořáka
Č. Filharmonie v Lucernu*

Československý slovník 12. V. 1933

● **Slavnostní koncert z děl Ant. Dvořáka**, jež uspořádal Spolek pro postavení pomníku Ant. Dvořáka v Praze (ve dvoraně Lucerny dne 10. t. m.), měl především účel finanční, rozmnožit prostředky spolku k brzkému uskutečnění jeho programu. Pořadatelstvo vzalo věc se stránky reprezentační a čistě buržoasní, ustavilo čestné předsednictvo a čestný výbor i k tomu ještě dámský komitét, tedy zároveň aparát agitační, zaplavovalo zejména tisk reklamou a vyšroubovalo ceny míst do výše u koncertů již velmi nezvyklé, která činila podnik nepřístupným pro širší vrstvy — na velký rozdíl na př. od někdejších jubilejních oslav Smetanových v roce 1924, které se naprosto neuzavíraly malému člověku. Touto takřka třídní výlučností trpěl i vnější společenský (v lepším smyslu slova) a kulturní význam podniku jinak uměleckého, jehož hudební hodnoty byly samy o sobě veliké. Program obsahoval nejskvělejší skladby Dvořákovy „Husitskou“, „Tedeum“, a „Z nového světa“; výkonné prostředky byly co nejvybranější; dirigent V. Talich právě po svém návratu z ciziny, rozšířený orchestr České Filharmonie a pražské rozhlasové stanice, smíšený sbor Pražského Hlaholu (jenž sám vypravil Tedeum nedávno r. 1929) a znamenití sólisté Z. Ziková a Jan Konstantin, kteří tu nebyli jen reprezentační, ale také srovnatelně umělečtí; i pro neveliký part sólového anglického rohu v symfonii získán virtuos pan Smetáček. Tedy koncert opravdu ve všem prvotřídě a maximálně vypjatý — a přece mu v tomto ovzduší a prostředí chybělo něco, co se nedá nahradit větší okázalostí. H. D.

HO3